

PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

wrocławski teatr lalek

Marta Guśniowska

MISIACZEK

reżyseria: Piotr Soroka

3-6

premiera 24/02/2024

www.teatrlalek.wroclaw.pl

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU MISIACZEK?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz. Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- tego, jak powstawało przedstawienie
- treści spektaklu
- estetyki, którą posługują się twórcy
- treści wrażliwych, emocjonujących scen, intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

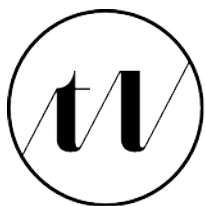
PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Przedstawienia Wrocławskiego Teatru Lalek dotykają ważnych, często trudnych tematów. Są odważne artystycznie i wykorzystują nowoczesne środki sceniczne. Ich odbiór wywołuje żywe emocje. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Przedprzewodnik pozwala się na te emocje i pytania przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na wrażliwe treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

**wrocławski
teatr lalek**

SPIS TREŚCI

1. Przed pierwszą wizytą w teatrze	4
2. Najważniejsze informacje o przedstawieniu MISIACZEK.	8
3. O czym opowiada spektakl MISIACZEK.	9
4. Bohaterowie spektaklu	11
5. Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia?	13
6. Bodźce sensoryczne w spektaklu	14
7. Mapa bodźców sensorycznych w przedstawieniu	15
8. Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami?	20
9. Czy przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych? ...	21
10. Słowniczek trudniejszych pojęć	22
11. Kontakt	24

1. PRZED PIERWSZĄ WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie „Misiaczek” gramy na Scenie Kameralnej lub Scenie na Piętrze Wrocławskiego Teatru Lalek. Sceny mieszczą się na parterze (Scena Kameralna) i na II piętrze (Scena na Piętrze) budynku.

Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4. Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie oraz w Narodowym Forum

Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarty parking znajduje się przy ul. Teatralnej oraz ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudności z pozostawieniem samochodu.

Do Teatru zawsze warto przybyć co najmniej 15 minut wcześniej. Będziesz mieć wtedy czas, by spokojnie pozostawić kurtkę lub płaszcz w szatni i skorzystać z toalety. Przed pierwszą wizytą dziecka w teatrze jest to szczególnie ważne, by móc oswoić się z nową przestrzenią, jej dźwiękami i zapachami.

OBSŁUGA WIDOWNI

W budynku przywitają Cię pracowniczki lub pracownicy obsługi widowni. Są oni zwykle ubrani na czarno. Sprawdzą Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania. Gdy wejdiesz na salę widowiskową, pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

Bilet możesz okazać w formie papierowej lub elektronicznej, na ekranie smartfonu. Na bilecie znajdują się kluczowe informacje: numer rzędu oraz numer miejsca, co jest niezbędne do sprawnego zajęcia właściwego fotela na sali.

SZATNIA

Szatnia znajduje się po prawej stronie od głównego wejścia i jest bezpłatna. Obsługiwana jest przez pracowniczki lub pracowników teatru, którzy odbierają odzież wierzchnią oraz większe bagaże, a w zamian wydają numerek. Szatnia jest również miejscem, gdzie można zostawić wózki dziecięce.

W szatni możesz także bezpłatnie wypożyczyć słuchawki wyciszające, jeśli jesteś wrażliwy, wrażliwa na głośne dźwięki. Słuchawki nie wygłuszają całkowicie, ale pozwalają na obniżenie natężenia dźwięku o około 20 dB. Słuchawki, które posiadamy, są przeznaczone dla dzieci w wieku 5–12 lat. Ich liczba jest ograniczona. Możesz oczywiście także skorzystać ze swoich słuchawek.

W hallu przy szatni znajduje się sklepik, w którym możesz kupić teatralne pamiątki. Są tam też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli.

FOYER

Po przyjeździe do Teatru zazwyczaj nie możesz od razu zająć swojego miejsca w sali widowiskowej. W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, pracowniczki lub pracownicy obsługi widowni otwierają drzwi sali widowiskowej i zapraszają widzów do środka. Do tego czasu widzowie czekają w foyer, czyli dużym hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej. Na 15, 10 i 5 minut przed rozpoczęciem spektaklu rozlega się głośny dzwonek.

Jeśli tłok i hałas jest trudny dla dziecka, warto odetchnąć w parku tuż przy teatrze i wejść do środka przed ostatnim dzwonkiem.

SCENA I WIDOWNIA

Scena Kameralna Wrocławskiego Teatru Lalek jest drugą co do wielkości sceną Teatru, mogącą pomieścić 80 osób. Poprzecza ją krótki korytarz. W korytarzu lub bocznych przejściach na widownię może być dość wąsko i ciemno, co jest istotne dla osób z klaustrofobią lub lękiem przed ciemnością.

Widzowie przedstawienia „Misiaczek” siedzą na wygodnych poduszkach. Jeśli nie lubisz siedzieć na poduszkach, możesz zająć miejsce na krześle. Krzesła znajdują się w ostatnich dwóch rzędach widowni.

ZASADY

Na widowni nie można pić ani jeść. Możesz natomiast skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia. Podczas spektakli weekendowych w foyer na I piętrze, przy Dużej Scenie działa kawiarenka teatralna z kilkoma stolikami. Możesz w niej kupić coś do picia i drobną przekąskę. Kawiarenka jest niewielka, więc czasem trzeba poczekać w kolejce.

Na widowni nie powinno się rozmawiać, jeśli nie jest to konieczne. Dopuszczalne, a nawet pożądane są reakcje na spektakl (śmiech, brawa, odpowiedzi na pytania aktorów).

Telefony powinny być całkowicie wyciszone (także bez wibracji), a ich ekrany wygaszone, gdyż światło emitowane przez urządzenia mobilne jest bardzo widoczne w ciemnej sali teatralnej. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Możesz wyjść i wrócić w trakcie przedstawienia, jeśli tego potrzebujesz. Jeśli zdarza Ci się czuć na przedstawieniach niekomfortowo i potrzebujesz chwili wytchnienia, warto zająć miejsce z przodu, na brzegach rzędów. Dzięki temu opuścisz salę szybko i wygodnie oraz nie będziesz przeszkadzać innym widzom.

PRZED PIERWSZĄ WIZYTĄ

Pierwsza wizyta w teatrze to dla dziecka zwykle duże przeżycie emocjonalne. Warto porozmawiać z nim o tym, czego może się spodziewać. Jeśli dziecko nie lubi niespodzianek, jest szczególnie wrażliwe lub lękowe, można opowiedzieć mu, jak będzie przebiegała wizyta, a także uprzedzić je, że w teatrze może być tłoczno i głośno. Warto także wspomnieć, że przedstawienie ogląda się wraz z grupą innych, nieznanych dzieci i dorosłych, a na widowni może być ciemno (zwłaszcza na początku i końcu spektaklu).

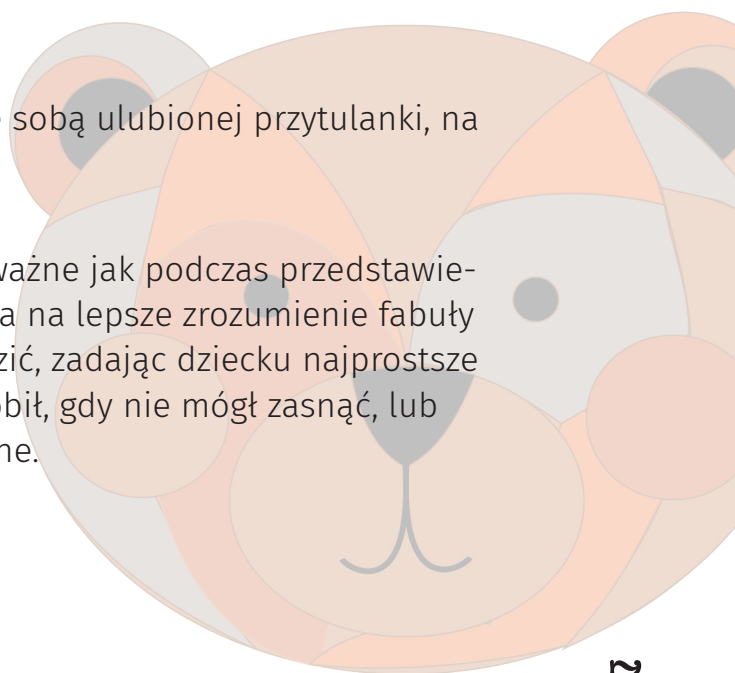
Inna informacja istotna dla dzieci bliżej dolnej granicy wiekowej lub szczególnie wrażliwych to ta, że niektórzy bohaterowie (zwłaszcza Sroka) mogą mówić głośno lub wysokim, przenikliwym głosem. Wszystkie bodźce sensoryczne omawiamy szczegółowo w rozdziałach 6. i 7.

W spektaklu „Misiaczek” nie ma wyraźnej granicy między sceną a widownią. Mimo to dzieci nie powinny wchodzić na scenę. Dlatego warto wyjaśnić dziecku, że na scenie przebywają tylko aktorzy.

Na małych scenach teatru, na których grany jest „Misiaczek”, widzowie siedzą bardzo blisko aktorów, co dla jednych dzieci jest atrakcją, a dla innych może być stresujące. Jeśli dziecko jest nieśmiałe, lepiej wybrać miejsce nieco dalej od sceny. Dobrze także uprzedzić dziecko, że aktorki mogą zwracać się do niego bezpośrednio, i że nie musi reagować, jeśli nie będzie chciał.

Dobrym pomysłem jest także zabranie ze sobą ulubionej przytulanki, na przykład własnego misia.

Emocje dziecka po spektaklu są równie ważne jak podczas przedstawienia. Rozmowa po wyjściu z teatru pozwala na lepsze zrozumienie fabuły i nazwanie emocji. Można ją przeprowadzić, zadając dziecku najprostsze pytania, na przykład o to, co Misiaczek robił, gdy nie mógł zasnąć, lub które zwierzątko było najbardziej pomocne.

2. NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O SPEKTAKLU MISIACZEK.

Przedstawienie „Misiaczek” miało swoją premierę (czyli pierwsze wystawienie we Wrocławskim Teatrze Lalek) 24 lutego 2024 r.

Autorką tekstu jest Marta Guśniowska, reżyserem Piotr Soroka. Scenografię zaprojektowała Agnieszka Zdonek, a muzykę skomponował Szymon Tomczyk. Światła wyreżyserowała Alicja Pietrucka. Inspicjentką przedstawienia jest Agnieszka Drobna.

W przedstawieniu występują trzy aktorki, które grają i animują lalki.

Anna Bajer   Aktorka 2, Wiewiórka, Krowa, Pszczoła,
Owce, Mama Misiaczka

Aneta Głuch-Klucznik   Aktorka 3, Misiaczek

Aleksandra Mazoń   Aktorka 1, Zając, Sroka, Lis, Owce

Więcej informacji o lalkach znajdziesz w rozdziale 4.

Autorka MISIACZKA Marta Guśniowska to wielokrotnie nagradzana dramatopisarka, której sztuki można znaleźć w repertuarze niemal wszystkich polskich teatrów lalkowych. W repertuarze WTL od 2013 r. znajduje się jej WĄŻ, jedno z ulubionych przedstawień małych wrocławian.

„Misiaczek” to jeden z krótszych spektakli w bieżącym repertuarze, trwa ok. 40 minut. W przedstawieniu nie ma przerwy.

Przedstawienie powstało z myślą o widzach w wieku przedszkolnym, od 3. do 6. roku życia.

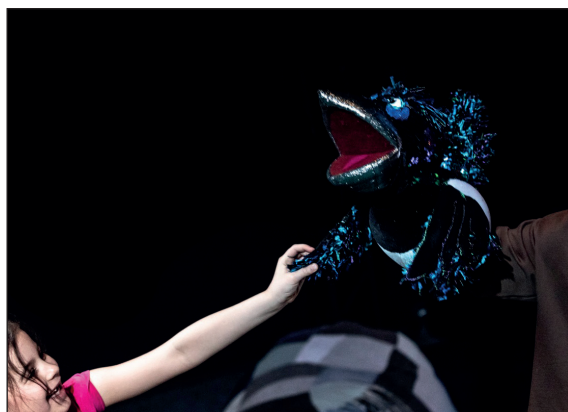
3. O CZYM OPOWIADA SPEKTAKL MISIACZEK?

MISIACZEK Marty Guśniowskiej to opowieść o misiu, który nie może zasnąć. Wokół małucha gromadzą się leśne zwierzęta, które podpowiadają mu, jak poradzić sobie z bezsennością. Narratorkami (czyli opowiadaczkami) spektaklu są trzy Aktorki. Opowiadają historię Misiaczka bezpośrednio widzom, tak jakby była to bajka na dobranoc.

Aktorki są nie tylko narratorkami, ale i bohaterkami spektaklu: biorą udział w akcji i mają na nią wpływ. Są także w stałym, bliskim kontakcie z małymi widzami, wciągając ich w akcję i prosząc o pomoc. Przedstawienie, w którym publiczność bierze aktywny udział, nazywamy interaktywnym.

MISIACZEK to ukłon w stronę klasycznego teatru lalek. Przedstawienie jest grane głównie w planie lalkowym. Można w nim zobaczyć różne typy lalek, zarówno klasyczne, jak i hybrydowe, czyli mieszane. Więcej o lalkach znajdziesz w rozdziale 4. „Bohaterowie spektaklu”.

Pracując nad inscenizacją, twórcy czerpali inspiracje także z teatru tzw. najnajowego (dla dzieci młodszych niż trzyletnie) – sensualnego, opartego na spotkaniu i wspólnym doświadczaniu. Rozmowa z reżyserem spektaklu Piotrem Soroką: [link](#).

W centrum opowieści znajduje się postać tytułowego Misiaczka – małego misia, który boryka się z problemem bliskim każdemu dziecku – trudnością z zasypianiem. Bohater przypomina dziecko także pod innymi względami: mówi i zachowuje się podobnie jak dzieci w wieku przedszkolnym, czyli te, do których kierowane jest przedstawienie.

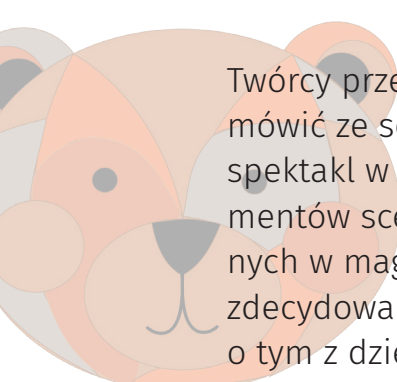

Sztuka Marty Guśniowskiej, autorki cenionej za umiejętność łączenia humoru z głęboką empatią, nie jest jednak wyłącznie opowieścią o bezsenności, lecz przede wszystkim o wspólnocie, wzajemnej pomocy i szacunku do natury. Wokół głównego bohatera gromadzi się społeczność leśnych zwierząt, które z wielkim zaangażowaniem i czułością próbują pomóc maluchowi. Każda z postaci proponuje własny sposób na bezsenność:

od tradycyjnego kotysania przez picie ciepłego mleka z miodem aż po rytualne liczenie owiec.

Miejszem akcji jest las, a dokładnie leśna polana, na której spotykają się wszyscy bohaterowie spektaklu. „Las jest naszym domem” – mówią bohaterowie MISIACZKA i między wierszami podpowiadają widzom, jak powinni się w lesie zachowywać i jak o niego dbać. Ekologia to ważny wątek w przedstawieniu. Jest on jednak poruszany w sposób zrozumiały dla dzieci w wieku 3 – 6 lat.

Twórcy przedstawienia postanowili pójść tym tropem dalej: nie tylko mówić ze sceny o ochronie naturalnych zasobów, ale też wyprodukować spektakl w ekologiczny i zrównoważony sposób: lalki i większość elementów scenografii powstała dzięki upcyklingowi – z tkanin znalezionych w magazynach teatru lub ubrań z drugiej ręki (skarpetek, swetrów), zdecydowano także o rezygnacji z druku programu. Jeśli porozmawiamy o tym z dzieckiem, „Misiaczek” może się dla niego stać pierwszą lekcją etyki ekologicznej, udzieloną w sposób nienachalny i pełen ciepła.

Miękka tekstylna scenografia spektaklu ma też inną zaletę – sprawia, że scena wydaje się przytulna, bezpieczna – jak dom, co jest ważne dla dzieci, które są pierwszy raz w teatrze.

4. BOHATEROWIE SPEKTAKLU

MISIACZEK – mały miś, który ma problem z zapadnięciem w sen zimowy. Początkowo jest z tym kłopotem sam, ponieważ jego mama już zasnęła, szybko jednak gromadzą się wokół niego leśne zwierzęta. Misiaczek bardziej niż młodego niedźwiedzia przypomina dziecko w wieku przedszkolnym: podobnie się porusza, mówi i zachowuje. Wizualnie przypomina natomiast miękkiego misia – przytulankę, co przybliża go do dzieci (jest szansa, że każde z nich ma w domu podobnego misia).

Lalka Misiaczka jest lalką stolikową, animowaną przez Anetę Głuch-Klucznik.

WIEWIÓRKA – jako jedyne zwierzątko nie przychodzi z pomocą, pojawia się na scenie jeszcze zanim poznamy Misiaczka. Skacze po drzewach, wskakuje także na ramiona aktorki.

Wiewiórka to lalka, której najbliższej do kukły, animowana jest przy pomocy jednego giętkiego drutu przez Annę Bajer. Klasyczne kukły animowane są raczej przy pomocy sztywnego kija lub prętu, na którym są osadzone. Warto zaznaczyć, że większość lalek w „Misiaczkę” to formy hybrydowe (mieszane), nie klasyczne typy lalek.

ZAJĄCZEK – przychodzi na pomoc jako pierwszy, proponując bujanie w hamaku. Porusza się dynamicznie, podskakując, mówi szybko. Zajączek to lalka – maska, duża głowa zająca, którą aktorka (Aleksandra Mazoń) trzyma przed sobą, animując ją.

KROWA – przychodzi z pomocą jako druga, dając Misiaczkowi kubek mleka. Porusza się powoli, majestatycznie, przemawia głębokim głosem, jakby muczała. Krowa to również nietypowa lalka – podobnie jak Zajączek duża głowa. Jest zaopatrzona w szelki, więc aktorka (Anna Bajer) nosi ją przed sobą jak plecak.

PSZCZOŁA – przylatuje, dając Misiaczkowi miód do postodzenia mleka. Wydaje bzyczące odgłosy. To mała lalka, którą aktorka (Anna Bajer) zakłada na palec jak pierścionek. Z tego względu najbliżej jej do pacynki, czyli lalki zakładanej na palec lub całą dłoń.

SROKA – przylatuje na polanę, proponując swój sposób: ziewanie. Ziewa wraz z Misiaczką i dziećmi na widowni, dopóki Misiaczek niechętny jej nie połknie. Po wydobyciu z brzucha i reanimacji odlatuje, oburzona. Sroka porusza się dynamicznie, machając skrzydłami. Bardzo dużo i głośno mówi, wysokim i przenikliwym głosem.

Lalka Sroki, animowana przez Aleksandrę Mazoń, to klasyczny muppet – czyli lalka animowana od środka dłonią, z charakterystyczną, kłapiącą paszczą.

LIS – jest tajemniczy i przebiegły, porusza się powoli, jakby się skradał. Mówi niskim głosem. Proponuje Misiaczkowi liczenie owiec przed snem.

Lis to lalka stolikowa, animowana przez Aleksandrę Mazoń.

Warto zaznaczyć, że każdy z bohaterów ma swoją własną osobowość, korespondującą z cechami, jakie zwyczajowo nadaje się tym zwierzętom w bajkach. Sposób poruszania się, wydawane dźwięki są jednak zbliżone do tych, jak wygląda to w naturze (sroka jest bardzo głośna, lis skrada się), co może być pretekstem do późniejszej rozmowy (czy zajęć w przedszkolu) o zwyczajach zwierząt.

5. JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUŻYLI SIĘ TWÓRCY SPEKTAKLU „MISIACZEK”?

Wizualna strona spektaklu „Misiaczek” jest efektem świadomej rezygnacji z technologicznego rozmachu – po który często sięga dziś teatr lalek i formy – na rzecz prostoty, tekstur i barw, które stymulują wyobraźnię, nie przytłaczając jej nadmiarem bodźców. Scenografia Agnieszki Zdonek czyni przestrzeń sceny przyjazną, przytulną, bliską, często zacierając granicę między miejscem gry a widownią. Dominują w niej

materiały i tekstylia – miękkie i fakturowane, co bezpośrednio wynika z inspiracji twórców teatrem najnowszym. Utrzymana jest w barwach ziemi, co nawiązuje do miejsca akcji – lasu, ale też dodaje przestrzeni ciepła. Ciepłe, miękkie światło dodatkowo wzmacnia ten efekt.

Kostiumy aktorek również są utrzymane w ciepłych barwach (brąz) i wyglądają jak miękkie, domowe i wygodne ubrania.

Oprawa muzyczna Szymona Tomczyka jest integralnym elementem dramaturgii, pełniąc funkcję przewodnika po emocjach bohaterów. W spektaklu dominuje muzyka gitarowa, a także instrumenty o naturalnym, ciepłym brzmieniu.

Poza instrumentami istotną rolę w spektaklu odgrywa warstwa wokalna. Aktorki posługują się śpiewem, szeptem i modulacją głosu, co tworzy bogaty, a zarazem na ogół

łagodny pejzaż dźwiękowy. Narracja jest prowadzona w sposób spokojny, z dużą dbałością o dykcję i modulację głosu, co sprawia, że treść jest zrozumiała nawet dla najmłodszych odbiorców.

Estetyka spektaklu, łagodna i kojąca, jest przyjazna nie tylko dla małego dziecka, ale i dorosłego widza, daje bowiem szansę przez chwilę odpocząć od wizualnego chaosu, zgiełku i hałasu miasta.

6. BODŹCE SENSORYCZNE W SPEKTAKLU

Światło w spektaklu: miękkie, ciepłe światło, łagodne zmiany oświetlenia. Występują momenty przyciemnienia (półmrok), szczególnie w scenach snu i wieczoru, ale nie następuje całkowita ciemność.

Dźwięk w spektaklu: dominują dźwięki łagodne (gitara, śpiew). Brak huków, głośnych uderzeń czy gwałtownych zmian głośności (poza postacią Sroki). Dźwięki te, choć momentami głośne i wyraźne, są dostosowane do wrażliwości słuchowej dzieci w wieku przedszkolnym i nie powinny wywoływać lęku czy dyskomfortu. Gitara jest ponadto instrumentem popularnym, obecnym w wielu domach, więc większość dzieci w wieku 3+ jest już oswojona z jej brzmieniem.

Wyjątkiem jest postać Sroki, której głos jest przenikliwy i głośny (jak i w naturze). Dla widzów z nadwrażliwością słuchową dość długa scena z udziałem Sroki może być wyzwaniem, zwłaszcza jeśli siedzą blisko sceny. Innym głośniejszym dźwiękiem, choć trwającym krótko, jest dzwonek Krowy. Rozmowy aktorek również bywają głośne (odgłosy ekscytacji, reakcje na wydarzenia), co także nie trwa długo.

Interakcje: liczne. Aktorki często nawiązują kontakt wzrokowy z młodymi widzami, zwracają się do nich bezpośrednio lub zapraszają do wspólnego uczestnictwa w prostych czynnościach, takich jak dmuchanie, ziewanie czy liczenie. Te interakcje są jednak zaplanowane z dużą ostrożnością, tak by każde dziecko mogło samo zdecydować o stopniu swojego zaangażowania – co jest bardzo ważne w przypadku pierwszych wizyt w teatrze.

Dokładna rozpiska bodźców znajduje się w tabelce z przebiegiem poszczególnych scen oraz na osi dźwiękowej przedstawienia.

7. MAPA BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony [20](#)

interakcje

Interakcje z publicznością
– Aktorki zwracają się do dzieci

fabuła

Scena 1. Chrapanie

00:00 – 3:50

Aktorka 2 i Aktorka 3 zwracają się bezpośrednio do dzieci, mówiąc o lesie – naszym wspólnym domu.

W pewnym momencie słyszą chrapanie. Rozglądają się, szukając jego źródła. Dołącza do nich Aktorka 1.

Scena 2. Niedźwiedzie

3:50 – 4:40

Za jednym z kamieni Aktorki znajdują pogrążone w śnie zimowym niedźwiedzie (publiczność ich nie widzi).

Scena 3. Wiewiórka

4:40 – 5.45

Na scenie pojawia się Wiewiórka. Skacze przez chwilę po drzewach, wskakuje na ramiona Aktorki 3, po czym znika.

bodźce sensoryczne

Łagodna gitarowa muzyka

Ciepłe, miękkie światło

Chrapanie

Donośny głos

Scena 2

Śmiech

Wysoki głos Wiewiórki

interakcje

fabuła

bodźce sensoryczne

Scena 4. Misiaczek

5:45 – 9:20

Zza kamienia odzywa się głos. To Misiaczek. Misiaczek ma problem z zapadnięciem w sen zimowy. Aktorki rozmawiają z nim i bawią się miękką piłką.

Piosenka 1.

9:20 – 11:23

Piosenka o tym, co zrobić, kiedy nie można zasnąć.

Niebieskie, przygaszone światło

Rytmiczna muzyka gitarowa

Scena 5. Zajączek

11:23 – 14:12

Aktorki postanawiają opowiedzieć Misiaczkowi bajkę. Na scenie pojawia się jej bohater – Zajączek. Zajączek skacze, Miś razem z nim.

Wysoki głos Zajączka

Skoczna muzyka gitarowa

Interakcja z publicznością
– Aktorki proszą dzieci, by dmuchały, co pomoże rozbujać hamak

Scena 6. Hamak

14:12 – 16:32

Aktorki wpadają na kolejny pomysł na uśpienie zajączka – kołysanie w hamaku.

Kołysanie bardzo się Misiaczkowi podoba, ale nie pomaga w zaśnięciu – to świetna zabawa.

Aktorki zauważają, że Miś jest głodny, postanawiają więc dać mu mleko.

Dźwięk drumli

interakcje

fabuła

bodźce sensoryczne

Scena 7. Krowa

16:32 – 20:29

Na scenie pojawia się Krowa. Daje Misiaczkowi kubek mleka. Niestety, okazuje się, że Misiaczek go nie lubi.

Miś prosi, by postłodzić mleko miodem.

Dźwięk dzwoneczka

Scena 8. Pszczoła

20:29 – 20:33

Na scenę wlatuje Pszczoła.

Piosenka 2.

20:33 – 21:22

Piosenka o tym, że dobry miodek nie jest zły

Scena 9.

21:22 – 23:43

Pszczoła daje Misiaczkowi spodek miodu. Miś zjada miodek i układa się do snu na kamieniu.

Niestety, chce mu się siku.

Scena 10. Siku

23:43 – 26:35

Miś robi siku za kamieniem, po czym bawi się z aktorkami w „A kuku!”.

Po zabawie układa się do snu, Aktorki przykrywają go. Niestety, Miś nie zasypia.

Chrapanie

Okrzyki

Gaśnie światło (półmrok)

interakcje

fabuła

bodźce sensoryczne

Interakcja z publicznością – Sroka namawia dzieci do ziewania i komentuje efekty

Scena 11. Sroka

26:35 – 31:52

Na polanę przylatuje Sroka. Sroka namawia Misiaczka, a potem także dzieci na widowni, do ziewania – to bowiem jest jej zdaniem najlepszy sposób na zaśnięcie.

Misiaczek ziewa tak szeroko, że w końcu połyka Srokę. Aktorki wydobywają ją z brzucha Misia. Aktorka 3 reanimuje ją. Oburzona Sroka odlatuje.

Scena rozjaśnia się

Wysoki, przenikliwy głos Sroki

Interakcja z publicznością – Lis i Aktorki zachęcają dzieci do liczenia owiec

Scena 12. Lis

31:52 – 35:45

Na polanie pojawia się lis. Lis zachęca Misiaczka do liczenia owiec.

Przyciemnione światło

Tajemnicza gitarowa muzyka

Interakcja z publicznością – Aktorki liczą razem z dziećmi

Scena 13. Owce

35:45 – 38:50

W półmroku pojawiają się owce. Owce unoszą się łagodnie w rytm muzyki w tyle sceny. Misiaczek liczy je, ale niestety, owce beczą zbyt głośno, by mógł zasnąć.

Półmrok, niebieskie przyćmione światło

Łagodne dźwięki gitary

Dzwoneczki

Beczenie owiec

interakcje

fabuła

bodźce sensoryczne

Scena 14. Mama

38:50 – 41:43

Aktorki nie mają już pomysłu, jak uśpić Misiaczka. On też jest zrezygnowany i rozżalony.

Wtedy wielki kamień, zza którego wyszedł Misiaczek na początku spektaklu, porusza się i okazuje brzuchem Mamy Misiaczka. Pojawia się nad nim głowa i ręka Mamy.

Mama przytula Misiaczka i pociesza go, mówiąc, że w ramionach bliskiej osoby najłatwiej jest zasnąć. Kołysze go i śpiewa.

Łagodne, ciepłe światło

Delikatne dźwięki gitary

Piosenka 3.

41:43 – 43:00

Kołysanka dla Misiaczka

Pod koniec piosenki Mama i Misiaczek zasypiają. Światło gaśnie.

Przyćmione niebieskie światło

Gitarowa muzyka

8. CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH, W TYM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osoby z trudnościami w obszarze poruszania się:

Scena Kameralna, na której prezentowany jest spektakl „Misiaczek”, jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom widowni sceny kameralnej, miejsca na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózku jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dotarciu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

b) osoby z trudnościami w obszarze widzenia:

Spektakl ma opracowaną audiodeskrypcję (autorka: Jolanta Góralczyk), z której można skorzystać podczas prezentacji przedstawienia. Spektakle z audiodeskrypcją są oznaczone w repertuarze skrótami AD. Grupy zorganizowane mogą również zamówić audiodeskrypcję w wybranym terminie prezentacji – możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

W wybranych terminach widzom z trudnościami w obszarze widzenia proponujemy touch-tour – oprowadzanie dotykowe z audiodeskrypcją na żywo, które pozwala poznać przestrzeń, elementy scenografii oraz rekwizyty do spektaklu „Misiaczek”. Chęć udziału w oprowadzaniu możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Osobom z niepełnosprawnością wzroku polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

c) osoby z trudnościami w obszarze słyszenia:

Spektakl jest tłumaczony na Polski Język Migowy. Na tym etapie produkcji przedstawienie nie jest opatrzone napisami, nie ma również możliwości skorzystania z pętli indukcyjnej. Przedstawienia tłumaczone na Polski Język Migowy są oznaczone w repertuarze skrótami PJM. Grupy zorganizowane mogą również zamówić tłumaczenie w wybranym terminie prezentacji (w miarę dostępności tłumacza PJM). Możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Osobom z niepełnosprawnością słuchu rekomendujemy miejsca w środkowych rzędach, na podwyższeniu – tak, aby mogły objąć wzrokiem zarówno scenę, jak i tłumacza PJM. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Na tym etapie produkcji przedstawienie nie jest opatrzone napisami w języku polskim.

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. Tekst, który odgrywa w opowieści znaczącą rolę, jest czytelny i jasny. W przyszłości planujemy opracować do spektaklu tekst objaśniający, który pomoże osobom z trudnościami w obszarze rozumienia interpretować teatralne symbole, łączyć wątki i poznać strukturę dramaturgiczną.

W spektaklu pojawiają się interakcje aktorek z publicznością, dlatego jeśli dziecko uczy się uznawania granic i zasad, warto wyjaśnić mu reguły obowiązujące w teatrze, wyraźny podział przestrzeni na scenę i widownię oraz to, że to aktorki ustalają zasady interakcji (to my odpowiadamy na ich prośby i pytania, nie na odwrót).

Ponieważ scenografia jest sensoryczna, zrobiona z materiałów o różnych fakturach, może to odciągać uwagę dzieci poszukujących sensorycznie, które skupią się na tym, by doświadczyć bodźców.

9. CZY SPEKTAKL JEST ODPOWIEDNI DLA WIDZÓW NEUROATYPOWYCH LUB WYSOKOREAKTYWNYCH?

Pod względem sensorycznym przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych. Wszystkie bodźce i wyzwania sensoryczne opisujemy szczegółowo w rozdziałach [6.](#) i [7.](#)

10. SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy plastycznej spektaklu, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas przedstawienia osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo – prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektaklu napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekran nie zasłaniają obrazu, ani nie przeszkadzają w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgow w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji, i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, wysoko wrażliwe, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom alfabetu i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

11. KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „MISIACZEK”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Organizacji Widowni:

nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49

e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Organizacji widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura Organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:

nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)

e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Tekst: Katarzyna Krajewska

Autor okładki / plakatu: Dawid Ryski

Materiały audiowizualne i opracowanie graficzne: Robert Maniak

Zdjęcia: Natalia Kabanow, Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba, Justyna Mańkowska-Kaczmarek

Projekt „Teatr wrażliwy. Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez działania włączające Wrocławskiego Teatru Lalek” dofinansowano ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO dla Kultury), współfinansowanego przez Unię Europejską – NextGenerationEU.

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

